

WOJEWODA OPOLSKI

ul. Piastowska 14
45-081 Opole

Opole, 19 grudnia 2025 r.
PS.I.431.1.29.2025.MPR

**Pani
Karolina Stejbach
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Murowie
ul. Parkowa 1A
46- 030 Murów**

Wystąpienie pokontrolne

W dniach od 16 do 21 października 2025 r. przeprowadzono w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Murowie¹ kontrolę kompleksową w zakresie realizacji zadań gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r., poz. 1214 ze zm.)² oraz zgodności zatrudnienia pracowników Ośrodka z wymaganymi kwalifikacjami.

Pozytywnie z nieprawidłowościami ocenia się działalność Ośrodka w kontrolowanym zakresie.

Ocenę działalności Ośrodka oparto o ustalenia kontroli opisane szczegółowo w protokole. Należy jednocześnie podkreślić, że stwierdzone uchybienia oraz nieprawidłowości nie stanowią podstawy do negatywnej oceny jednostki.

Podsumowując należy szczególnie pozytywnie ocenić działania podejmowane przez Ośrodek w zakresie zapewnienia dostępu do różnorodnych form wsparcia, realizowanym dzięki aktywnemu zaangażowaniu w projekty realizowane w partnerstwie z Miastem Opole oraz Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Opolu. Dzięki temu mieszkańcy Gminy Murów mogą między innymi skorzystać z poradnictwa prawnego lub psychologicznego, a także wyjazdów i spotkań integracyjnych. Mają one duże znaczenie w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu – szczególnie wśród dzieci oraz młodzieży.

¹ Zwany w dalszej części wystąpienia: *Ośrodkiem*.

² Nazywana dalej: *ustawą*.

Trzeba również zauważyć, że Ośrodek – zarówno w ramach działań własnych jak i we współpracy z Towarzystwem Społeczno–Kulturalnym Niemców na Śląsku Opolskim – podejmuje szereg inicjatyw mających na celu aktywizację oraz zapewnienie bezpieczeństwa seniorom.

Godnym podkreślenia jest ponadto prowadzenie przez Ośrodek wspólnie z Policją w okresie zimowym działań mających na celu odpowiednie zabezpieczenie osób starszych, niesamodzielnych i bezdomnych.

Odnosząc się do realizowanych zadań – pozytywnie oceniono:

- 1) zapewnienie przez Ośrodek standardów dostępności dla osób mających problem ze swobodnym poruszaniem się określonych w art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami;
- 2) kwalifikacje pracowników socjalnych;
- 3) wypełnienie przez pracowników socjalnych obowiązku związanego z podnoszeniem kwalifikacji;
- 4) realizację zadania własnego o charakterze obowiązkowym dotyczącego sporządzania oceny w zakresie pomocy społecznej;
- 5) działania w zakresie ustalania wysokości oraz okresu uprawnienia do zasiłku stałego;
- 6) działania w zakresie ustalania odpłatności za usługi opiekuńcze;
- 7) działania w zakresie ustalania odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej;
- 8) współpracę z powiatowym urzędem pracy;
- 9) działania podejmowane przez Ośrodek w ramach realizacji rządowych programów pomocy społecznej.

Nie wnosi się uwag do:

- 1) kwalifikacji Kierownik Ośrodka;
- 2) zgodności wynagrodzenia pracowników socjalnych z wymogami określonymi w rozporządzeniach w sprawie minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2025 roku;
- 3) zgodności przyznawania dodatków służbowych z zasadami określonymi w ustawie;
- 4) działań w zakresie zabezpieczenia usług schronienia;
- 5) realizacji zadań w zakresie sporządzania sprawozdawczości;
- 6) zapewnienia minimalnych wskaźników zatrudnienia pracowników socjalnych.

W postępowaniach administracyjnych pozytywnie oceniono:

- 1) przyznanie świadczenia każdorazowo poprzedzone było przeprowadzeniem – przez osobę uprawnioną – rodzinnego wywiadu środowiskowego lub jego

aktualizacją, stosownie do treści § 2 ust. 1 rozporządzenia w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego;

- 2) we wszystkich przypadkach rodzinny wywiad środowiskowy lub jego aktualizacja przeprowadzone zostały w terminie przekraczającym 14 dni roboczych od dnia powzięcia wiadomości o konieczności jego przeprowadzenia, stosownie do treści § 3 ust. 2 rozporządzenia w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego;
- 3) w przypadku osób korzystających ze stałych form pomocy aktualizacja wywiadów sporządzana była zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy, tj. nie rzadziej niż co 6 miesięcy;
- 4) na wszystkich dokumentach załączonych do wniosków o przyznanie pomocy widnieje data wpływu do Ośrodka, co jest zgodne z zasadą pisemności postępowania określoną w art. 14 k.p.a.

W zakresie prowadzonych postępowań ustalono ponadto, że:

- 1) w każdym przypadku wnioski rozpatrywane były w terminie 1 miesiąca od daty wpływu do Ośrodka;
- 2) wszystkie poddane analizie decyzje administracyjne zawierały poprawne pouczenie;
- 3) we wszystkich poddanych kontroli postępowaniach decyzje strony odebrały osobiście lub zostały one doręczone za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.

Należy wskazać, że z uwagi na brak złożonych wniosków oraz rozpoznanych w inny sposób potrzeb, w okresie objętym kontrolą Ośrodek nie realizował:

- 1) w ramach realizacji zadań własnych gminy, określonych w art. 17 ustawy, zadań pn.:
 - a) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
 - b) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
 - c) przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
 - d) opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
 - e) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych;

- f) prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach treningowych i wspomaganych;
 - g) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
 - h) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;
 - i) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich;
 - j) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;
 - k) opracowanie i realizacja projektów socjalnych;
 - l) przyznawanie i realizacja usług wsparcia krótkoterminowego w domach pomocy społecznej;
- 2) w ramach zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę, na podstawie art. 18 ustawy, zadań pn.:
- a) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną;
 - b) prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
 - c) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom i osobom, o których mowa w art. 5a ustawy;
 - d) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia oraz zapewnianie posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
 - e) wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.

Na podstawie ustaleń kontroli stwierdzono:

- 1) **uchybień**, w zakresie:
- a) niezgodności treści uchwały Rady z dnia 30 grudnia 2019 r. Nr XIV/104/2019 z obecnym brzmieniem przepisów ustawy w zakresie nomenklatury dotyczącej wsparcia we formie usługi mieszkania treningowego i wspomaganego,
 - b) braku ustalenia w zawartym kontrakcie socjalnym ustaleń w zakresie sposobu przekazywania ewentualnych świadczeń, w tym pomocy pieniężnej, korespondencji i innych,

- c) wadliwej podstawy prawnej w wydanych decyzjach administracyjnych;
- 2) **nieprawidłowości** w tym:
- a) **kluczowe**: brak;
- b) **znaczące**, w zakresie:
- nieuprawnionego przekazywania danych świadczeniobiorców w sprawach dotyczących skierowania i ustalania odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej – co stanowi naruszenie zasad określonych ustawie, a także przepisów Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych);
- c) **zwykłe**, w zakresie:
- niedopełnienia obowiązku określonego w art. 48a ust. 11b pkt 3 ustawy,
 - wadliwego ustalenia zasad zwrotu zasiłku celowego na ekonomiczne usamodzielnienie, z uwagi na zawarcie w kolumnie pierwszej tabeli zamieszczonej w § 6 ust. 2 uchwały Rady z dnia 30 grudnia 2019 r. Nr XVI/105/2019 przedziałów procentowych dochodu stanowiących zbiory zamknięte, poza którymi znalazły się wartości nieuregulowane,
 - wadliwego ustalenia zasad odpłatności za usługi opiekuńcze, usługi sąsiedzkie oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze, z uwagi na zawarcie w kolumnie pierwszej tabel zamieszczonych w § 9–11 załącznika do uchwały Rady z dnia 20 czerwca 2024 r. Nr IV/24/2024 przedziałów procentowych dochodu stanowiących zbiory, których wartości nakładają się na siebie (począwszy od wiersza 2 każdej z tabel dolna granica zbioru jest tożsama z górną granicą zbioru ustalonego w wierszu poprzedzającym), co powoduje możliwość wystąpienia sytuacji, w której ustalony dochód będzie zawierał się w 2 z przewidzianych w tabeli przedziałów,
 - zawarcia w treści § 1, § 2, § 5 ust. 1-2, 8, 10, 12, 13, 15 oraz § 15 załącznika do uchwały Rady z dnia 20 czerwca 2024 r. Nr IV/24/2024, a także § 4 ust. 2 uchwały Rady z dnia 25 lutego 2025 r. Nr X/80/2025, zapisów stanowiących modyfikację przepisów ustawy,
 - zawarcia w treści § 2, § 5 ust. 4, 8, 9, 15 załącznika do uchwały Rady z dnia 20 czerwca 2024 r. Nr IV/24/2024 zapisów stanowiących powtórzenie przepisów ustawy,
 - zawarcia w treści § 11 i § 14 załącznika do uchwały Rady z dnia 20

czerwca 2024 r. Nr IV/24/2024 zapisów powodujących wewnętrzną sprzeczność tego aktu,

- uregulowania zasad ustalania wysokości odpłatności za pobyt w mieszkaniach treningowych i wspomaganych oraz ośrodkach wsparcia innych niż schroniska dla osób bezdomnych oraz schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, w sposób naruszający art. 2 ust. 1 oraz art. 3 ust. 1 ustawy,
- uregulowania szczegółowych warunków odpłatności za usługi wsparcia krótkoterminowego świadczonego w formie dziennej i w formie pobytu całodobowego, w sposób naruszający art. 2 ust. 1 oraz art. 3 ust. 1 ustawy,
- przejęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w sposób naruszający art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy w związku z art. 18 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym,
- braku podejmowania – w części przypadków – działań mających na celu aktywizację zawodową klientów posiadających prawo do zasiłku okresowego z tytułu bezrobocia, co stanowi naruszenie zasady określonej w art. 3 ust. 2,
- braku ustalania w toku postępowania przesłanek uzasadniających na jaki okres należy przyznawać zasiłek okresowy, co stanowi naruszenie art. 38 ust. 5 w związku z art. 3 ust. 3 ustawy,
- przyznania zasiłku okresowego za okres, w którym strona nie była do niego uprawniona, co stanowi naruszenie art. 106 ust. 3 w związku z art. 13 ust. 1 ustawy,
- braku ustalenia, w trakcie postępowania o przyznanie dla dziecka prawa do posiłku w szkole lub przedszkolu, czy są one w domu tego posiłku pozbawione, co stanowi naruszenie art. 48 oraz 48b ust. 2 ustawy w związku z art. 77 § 1 k.p.a.,
- braku wskazywania świadczeniobiorcom ostatecznie ustalonego zakresu usług opiekuńczych, co stanowi naruszenie art. 50 ust. 5 ustawy w związku z art. 7 i 77 § 1 k.p.a.,
- ustalania odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej w innej dacie niż wydanie decyzji kierującej, co stanowi naruszenie art. 59 ust. 1 ustawy;
- wadliwego sformułowania sentencji decyzji przyznających prawo do zasiłku celowego, specjalnego zasiłku celowego oraz usług opiekuńczych, co stanowi naruszenie art. 107 § 1 pkt 5 k.p.a.,
- nieprawidłowego uzasadniania faktycznego decyzji przyznających

prawo do świadczeń z pomocy społecznej, co stanowi naruszenie art. 107 § 1 pkt 6 oraz § 3 k.p.a.,

- nieprawidłowego uzasadniania prawnego wydanych decyzji, które ze względu na nie odniesienie się do wszystkich przepisów przywołanych w podstawie prawnej decyzji – nie spełniają wymogów określonych w art. 107 § 3 k.p.a.

Przyczyny stwierdzonych nieprawidłowości: niedostateczna znajomość przepisów: dotyczących tworzenia aktów prawa miejscowego³, ustawy, k.p.a., ustawy o samorządzie gminnym, rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej, przepisów dotyczących ochrony danych osobowych.

Skutki stwierdzonych nieprawidłowości: stwierdzone uchybienia i nieprawidłowości, z uwagi na ich charakter i wagę, nie stanowią podstawy do negatywnej oceny jednostki, wpływają, jednakże na nieprawidłową realizację zadań określonych dla gminy w ustawie.

Osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości:

- 1) Rady Gminy Murów w zakresie nieprawidłowości dotyczących uchwał;
- 2) pracownicy Ośrodka w zakresie prowadzenia postępowań i sporządzania decyzji administracyjnych;
- 3) Kierownik Ośrodka w zakresie nadzoru nad realizowanymi przez jednostkę zadaniami pomocy społecznej oraz wadliwego trybu przyjęcia strategii rozwiązywania problemów społecznych.

Nadmienić należy, że do ustaleń zawartych w protokole kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Jednocześnie mając na uwadze odpowiedzialność za nieprawidłowości wskazane w pkt 1), odstępuje się od formułowania w powyższym zakresie zaleceń pokontrolnych Kierownik Ośrodka. Zawiadomienie w tym przedmiocie zostanie przekazane organowi założycielskiemu jednostki kontrolowanej zgodnie z art. 128 ust. 6 ustawy.

W związku z tym, na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej,

zalecam:

- 1) zwrot dotacji w wysokości 48,00 zł, przekazanej ze środków z budżetu państwa na realizację zadania własnego gminy w zakresie przyznawania i wypłacania zasiłków okresowych, jako wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem –

³ Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz.U. z 2016 r. poz. 283).

w związku z błędnym ustaleniem okresu w jakim stronie przysługiwał zasiłek okresowy, co skutkowało przyznaniem świadczenia w zbyt dużej wysokości – na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r., poz. 1483);

- 2) stosowanie zasad określonych w ustawie oraz Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych);
- 3) podejmowanie – w każdym przypadku – działań mających na celu aktywizację zawodową klientów posiadających prawo do zasiłku okresowego z tytułu bezrobocia, zgodnie z wymogami w art. 3 ust. 2 ustawy;
- 4) ustalanie przesłanek uzasadniających na jaki okres należy przyznawać zasiłek okresowy, zgodnie z wymogami art. 38 ust. 5 w związku z art. 3 ust. 3 ustawy;
- 5) realizowanie obowiązku określonego w art. 48a ust. 11b pkt 3 ustawy;
- 6) ustalanie przyczyny pozbawienia dzieci posiłku i uzasadnianie przyznania pomocy w formie niepieniężnej, zgodnie z wymogami art. 48 i 48b ust. 3 ustawy w związku z art. 77 k.p.a.;
- 7) wskazywanie świadczeniobiorcom ostatecznie ustalonego zakresu usług opiekuńczych, zgodnie z wymogami art. 50 ust. 5 ustawy;
- 8) ustalanie odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej w tej samej dacie w jakiej wydano decyzję kierującą, zgodnie z wymogami art. 59 ust. 1 ustawy;
- 9) formułowanie sentencji decyzji przyznających prawo do świadczeń z pomocy społecznej zgodnie z wymogami ustawy i k.p.a.;
- 10) uzasadnianie prawne i faktyczne decyzji zgodnie z wymogami k.p.a.

Pouczenie

1. Jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.
2. Wojewoda ustosunkowuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.
3. W przypadku nieuwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka w terminie 30 dni obowiązana jest do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków. Informację o sposobie wykonania zalecenia należy przesłać do Wydziału Polityki Społecznej Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu, na adres: ul. Piastowska 14, 45-082 Opole.

4. W przypadku uwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń, o których mowa w punkcie 1, jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka w terminie 30 dni jest obowiązana do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych przez wojewodę zastrzeżeń.
5. W przypadku stwierdzenia istotnych uchybień w działalności jednostki organizacyjnej pomocy społecznej albo kontrolowanej jednostki wojewoda, niezależnie od przysługujących mu innych środków, zawiadamia o stwierdzonych uchybieniach organ założycielski tych jednostek lub organ zlecający kontrolowanej jednostce realizację zadania z zakresu pomocy społecznej.
6. Organ, o którym mowa w ust. 6, do którego skierowano zawiadomienie o stwierdzonych istotnych uchybieniach, jest obowiązany, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o stwierdzonych uchybieniach, powiadomić wojewodę o podjętych czynnościach.

Z up. Wojewody Opolskiego

Ewa Pawlinów

Dyrektor

Wydział Polityki Społecznej

Pismo zostało wydane w postaci elektronicznej i podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym.